

DIOECESANA

S Y N O D V S
T I B V R T I N A

Ab Eminentiss. & Reuerendiss. D.

D. CARDINALI ROMA

EPISCOPO TIBURTINO.

Celebrata Dic 18. Decembris. M.DC.XXXVI.

R O M A E,

Ex Officina Iacobi Facciotti . M. D C. XX XVII.

Superiorum permitti

Imprimatur,
Si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sac. Pal. Apost.

A. Torniellus Vicesg.

Imprimatur,
Fr. Hyacinthus Lupus Magister, & Socius Reuerendiss.
P. Mag. Sac. Pal. Apost. Ord. Pred.

CONSTITUTIONES
SYNODALES
Ciuitatis, & Diœcesis Tiburtinæ.

TITVLVS I.

De Fide Catholica.

VICVNQVE Ecclesiastici, ratione suorum Beneficiorum, ad professionem Fidei tenentur: si eam rite non emiserint infra Mensem, mulcentur aureis decem; Qui vero ad id tenentur ratione muneris, quod profitentur, ut Medici, & Ludi magistri, si interpellati neglexerint eam emittere, deferantur ad Reuerendissimum Episcopum, qui de ijs statuet prout magis in Domino expedire videbitur.

Vt autem hæc Ciuitas, & tota Diœcesis omni Hæresi suspicione vacer, præter ea, quæ in Edicto Sancti Officij à Nobis, vel Vicario nostro publicato continentur, mandamus omnibus quibus Animarum cura commissa est, vt nomina eorum, quos sciuerint quoquo modo à recto Fidei tramitte aberrare, ad Nos, seu Vicarium nostrum statim deferant: quod si aliunde de ijs ad Nos relatum fuerit, supradictorum Curatorum negligentia, qui delationem distulerint absq; necessaria causa, vel investigare, & rimari Animarum sibi commissarum mores neglexerint, seuere nostro, & Vicarij nostri arbitrio pu-

nientur ; Sciant autem illos præcipue deferendos , qui Ecclesiasticam Potestatem , sacras Cæremonias , Censuras , Personas Ecclesiasticas , loca sacra , & cætera huiusmodi contemnunt , illudunt , irrident .

T I T V L V S I I .

De Verbi Dei Concionatoribus.

Préterea , quæ a Sacro Conc. Tridentino de Verbi Dei Concionatoribus statuuntur , monentur Concionatores ut Conaciones suas Auditorum capacitatibus accomodent ; & explicationi Mysteriorum Fidei fistant : ut Auditores doceantur , & non detineantur inutiliter quæstionibus , & narrationibus , quæ nihil ad rem faciunt . Perniciosos mores orationis grauitate , & lentitiam pondere magis , quam inanum Verborum spiritu infectentur ; caueant tamen ne particulares personas , & præcipue ne Superiores Ecclesiasticos , neq; seculares carpant ; qui si aliquo particuli vitio notentur , vel ipsi Concionatores , priuatim eos corrigant , vel ad Episcopum deferant . Sunt multi Concionatores , qui , vt Auditoribus blandiantur , solent Concionibus admiscere multa , quæ risum mouent : gestus quoque incompositos , & à Mimis , & circulatoribus desumptos imitari student : quæ quam indecora sint , & huic Apostolico muneri perniciosa , & Virum Religiosum dedeceant , nemo est qui non videat . Abstineant igitur ab his leuitatibus , ne a munere vterius in hac nostra Diocesi concionandi arceantur , præter alias .

alias pœnas , quas iuxta delicti qualitatem , & hujus nostræ Constitutionis contrauentionem infligendas esse duxerimus . Moneantur a Parrochis de viijs , quibus populi laborant : & vt ab Episcopo edoceri possint quibus maxime argumentis vti debeant ad ea conuellanda , & Virtutum iemina iacienda , ipsum conueniant per aliquot dies ante quam se ad prædicationis locum transferant . Caevant Concionatores ne ita de suis eleemosynis solliciti sint , vt videantur populis Verbum Dei vendere , & auaritię arguantur : Monentur itaq; vt dum in Concione eleemosynam commendant , dicant etiam quibus sit applicanda ; pro se ipsis autem nunquam , nisi in postrema Concione loquuntur : & tunc ea , quæ decet modestia , & minori contentione , quam cum pro alijs populum exorarunt ; si secus fecerint , Verbi Dei prædicatione prohibeantur , & eleemosyna careant .

T I T V L V S I I I.

De Dotrina Christiana.

Salutare Christianæ Doctrinæ Pueris , ac rudibus hominibus tradendæ munus , quod sine graui peccato negligi non potest , magno cum animi nostri dolore in Dioecesi nostra languere cognouimus : quare nostræ solitudinis esse censuimus grauiore aliquo stimulo Curatores Animarum vrgere , ne iure aliquando Dominus conqueratur . Parvuli petierunt panem , & non erat qui frangeret eis : & Nos quidem presenti Decreto confidimus fore ut nostram conscientiam exoneremus : Vide-

6

rint Parochi, & Dominici , Gregis Pastores quomodo
sue sint satisfacturi , nisi diligentissime obseruauerint
infra scripta .

Meminerint se ad hoc potissimum a Deo esse voca-
tos , vt Oues sibi commissas salutari hoc pabulo nutri-
ant . Parentes. & eos , quibus Puerorum cura commissa
est , s̄epe publice , & priuatim admoneant de obligatio-
ne , sub qua curare debent , vt suæ fidei concreti Chri-
stianæ Doctrinæ rudimentis informentur , & per occa-
sionem Confessionis eosdem interrogant huic obli-
gationi satisfecerint .

Descriptos habeant singulos suæ Parochiæ Pueros , ac
Puellas a septimo saltē usque ad decimum quartum
annum , quo toto tempore volumus eos a Parentibus ,
vel Tutoribus , vel Magistris ad Ecclesiam statutis tem-
poribus duci , vel mitti ad Christianam Doctrinam di-
scendam , sub pœnis arbitrio nostro imponendis illis , qui
in re tanti momenti suorum salutis notabiliter imme-
mores se ostenderint . Pueros ipsos , ac Puellas ad tam
sanctum , & necessarium studium omni conatu , atq; in-
dustria , præmijs , munusculis , honoribus allicant .

Singulis saltē Dominicis signo peculiari Campanæ
Pueros , ac Puellas ad Ecclesiam conuocent , & in ea sepa-
ratim sedere iubeant : & antequam docendi initium fiat
per aliquos probatæ fidei , & diligentiæ cognoscatur qui
nam è numero tam Puerorum , quam Puellarum desi-
derentur , vt eodem die ad Parochum ipsorum nomina
deferantur .

Sint etiam duo , vel plures , qui dum Christiana Do-
ctrina docetur silentium obseruari , & alia omnia cum
ea

ea,qua decet,modestia , & pietate transfigi current. Teneantur autem Parochi , & reliqui omnes Animarum Pastores , singulis saltem Dominicis, vt dictum est , vel per se ipsos, nisi sint legitime impediti,vel per alias idoneas personas , & nobis cognitas , tam sanctum munus obire: quod si id per duos dies Dominicos continuos præstare neglexerint,volumus ut ipso facto , absque alia declaratione,incurrant suspensionem a Diuinis per decem dies duraturam .

T I T V L Y S I V.

De Parochis , & habentibus curam Animarum.

PRIMUM omnium admonendos esse Parochos de grauissimis obligationibus, quas habent tamquam Dominici Gregis Pastores : Sunt autem, quantum è sacris Canonibus Colligimus, quæ sequuntur .

- 1 *Residere.*
- 2 *Pro suis Quibus Sacrificium offerre, & orare.*
- 3 *Administrare Sacra menta.*
- 4 *Concionari, & Doctrinam Christianam docere.*
- 5 *Bonum exemplum præbere.*
- 6 *Magnam habere curam pauperum , & miserabilium personarum.*
- 7 *Frequenter visitare infirmos .*
- 8 *Non admittere plura simul Beneficia curata, etiam tenuissima .*
- 9 *Corrigere publica vitia , & peccata suorum Subditorū*
- 10 *Obedire Episcopo, & Synodalibus Constitutionibus.*

Nullis se negotijs , & maneribus immiscere , quibus a
Divinis distractabantur : iuxta Constitutionem editam
ab Eminentiss. D. Card. Gozadino Antecessore not-
stro in sua Synodo : Cap. 13. & 14.

Ad eadem , & omnia teneantur etiam Parochorum
Socij , quocumque nomine vocentur .

T I T V L V S V.

*De Supellecili in singulis Ecclesijs Parochialibus
comparanda .*

VT Diuina officia ea , quæ requiritur , veneratione
atq; dignitate tractentur , quæ sequuntur Supelle-
cilia quilibet Parochus comparare studeat , videlicet .

Tabernaculum , in quo Sanctissimum Sacramentum
custodiatur .

Conopœum , seu Baldachinum supra Tabernaculum
expensum .

Tentoriolum Sacramento ad ægrotos ferendo .

Tabernaculum ad usum Processionum .

Pixides duæ .

Vela serico texta ad pixides tegendas .

Vela item duo ad Eucharistiam ægris ferendam .

Lampades .

Altare lapideum .

Ligneus gradus , seu predella Altaris .

Cruces duæ .

Candelabra sex .

Extinctoria duo .

Emunctoria duo.
Tabella Secretorum .
Tabella Pacis .
Aulœa, siue Tapeta duo .
Tintinabula parua duo .
Crotala duo, quorum usus est in maiori hebdomada.
Thuribulum .
Acerra .
Coclear .
Candelabrum Cerei Paschalis .
Candelabrum triangulare sustinendis candelis in maiori hebdomada .
Lectorilia duo .
Laternæ duæ hastilibus impositæ, quæ Eucharistiaæ præferantur cum ad ægrotos affertur .
Crucifixus paruus ad ægrotos, cum est opus , ferendus.
Scamna prælonga quo Ecclesiæ ratio postulat, ad usum Communionis .
Confessionalia duo .
Vexillum Sancti Ecclesiæ Patroni , pro Processionibus .
Feretrum .
Cœnotaphium, seu Tumba .
Tabella Sacrarum Reliquiarum .
Tabella Indulgentiarum .
Tabella præcationum ante, & post Missam dicendarum .
Tripus cum patella, igni , carentibusq; carbonibus ad usum Ecclesiæ continendis .
Forcipes ferrei igni tractando .
Coclear ferreum carbonibus ministrandis .
Scopæ maiores ad verrenda pavimenta .

Scopulae ex palustribus canis ad vestes tergendas.

Scala gestatoria.

Ligo.

Batillum.

Malleolus.

Clavi.

Perticæ.

Longurij.

Instrumentum ferreum ad conficiendas hostias.

Crepitarum paria duo.

Calices tres, Patenæ tres.

Vrceolorum paria duo.

Peluiculæ duæ.

Vasculum Aquæ benedictæ ad ægrotos ferendæ, cum suo aspersorio.

Vas aliud Aquæ benedictæ gestatorium ad vsum Ecclesiæ, cum suo aspersorio:

Vasa duo, è quibus libandum vinum purificandi causa Populo in communione præbeatur.

Lagenæ duæ, quibus ipsum vinum affatur.

Vasa sacrorum Oleorum terna, literis distincta, quibus aliud, ab alio discernatur.

Vasa alia, in quibus olea ipsa sacra affuerentur.

Capsula maior magnis hostijs affundandis.

Capsula parua, circulari forma, hostijs circumcisitis affundandis.

Capsula Corpo ralibus condendis.

Vas æreum ad calices, patenæ, corporalia, & purificatoria lauanda;

Vrceus vnde oleum in lampades fundatur.

Mappæ , seu Tobalizæ maiores tres .

Mappæ minores sex .

Mappæ pro Altari Sacristiæ tres .

Mappæ oblongæ , ad vsum communicandi populum ;
quatuor .

Mappæ paruæ tenuiores , supponendæ Eucharistie dum
ministratur , tres .

Mantilia , tergendis manibus in Sacristia , quatuor .

Amictus sex .

Albe sex .

Corporalia quatuor .

Purificatoria decem .

Sudariola tergendis manibus in Missa , decem .

Sudariola , abstergendo baptizatorum capiti , quatuor .

Sudariola , emungendis naribus ad Altare , sex .

Tuniculæ candidæ cum suis globulis , suspendendis cin-
gulo sudariolis , sex .

Sacculi linei pro unoquoq; Calice inuolendo .

Cottæ tres .

Cingula candida quinque .

Palia Altaris quinque , quinq; colorum , Albi , Nigri ,
Rubri , Violacei , Viridis .

Planetæ quinque , quinque colorum .

Stolæ quinque , quinque colorum .

Manipuli quinque , quinque colorum .

Pluuiiales quinque , quinque colorum .

Dalmaticæ Diaconales quinque , quinque colorum .

Dalmaticæ Subdiaconales quinque , quinque colorum .

Vela serica tegendo calici quinque , quinque colorum .

Tegumenta libri Missalis quinque , quinque colorum .

12
Sacculi Corporaliū, seu Burle quinque, quinque colorū.
Signacula Missalis quina, quinque colorum.
Puluinaria Missalis quina, quinque colorum.
Vela serica, tegendę in Sacrificio Patenę, quinque, quinque colorum.

Tapetum, seu lanceum stragulum tegendo Altaris gradu, seu predellæ.

Tapetum, seu stragulum Sedili ornando, in quo Sacerdos consideret, cum solemniter celebret.

Stragulum funebre, quod Cadaueri, cum effterendum est substernitur.

Stragulum funebre, quo Cadauer tegitur.

Missalia duo.

Breuiaria magna duo.

Rituale,

Sacerdotale.

Cathechismus Romanus.

Biblia sacra.

Calendarium.

Antiphonarium.

Martyrologium.

Concilium Tridentinum.

Synodus Diœcesana,

Liber Baptizatorum.

Liber Confirmatorum,

Liber Matrimoniorum.

Liber eorum, qui in Paschate communicarunt.

Liber de statu Animarum.

Liber mortuorum, sepultorumq;

Liber descriptionis Bonorum Ecclesiæ.

Quæ

Quæ omnia si aliquis Parochus minus sibi comparare
præ inopia, & paupertate possit, certiorem hac de re
faciet Episcopum, qui statuet quid agendum.

T I T V L V S V I.

De Sacramentis in genere.

CVrent Parochi ne populus ignoret, quæ scire tenetur de Sacramentis. Idcirkò moneatur Aquam, quæ in Baptismi fonte asseruatur, item Sacra Olea, quæ suis condita loculis cum cura habentur, Sacmenta non esse; sed ex ijs Sacmenta confici Baptismi, & Confirmationis, atq; Extremæ vñctionis: eaq; tunc demum Sacmenti naturam, nomenq; adipisci, cum ab eorum Ministro alteri applicantur: Sacmenta enim omnia tantum usurpatione, atq; usu conflantur, & efficiuntur: usu amoto nulla existunt; Excepto Sanctæ Eucharistia Sacmento nam statim ac Hostia ritè consecrata est, Sacmentum concipit, & tandiù durat Sacmentum, quandiu illæ durabunt species. Quandocunque igitur commodè fieri poterit in administratione cuiuslibet Sacmenti breuissimè ex præscripto Cathechismi Romani, præsentes monebunt de eius virtute, & efficacia: nec grauentur sèpius eadem repetere, vt populorum, rudium præsertim, menti, ac memoriæ inhærent, & erga ea magis afficiantur. Curent præterea Parochi, vt decenti apparatu, munditia exquisita, & exactissimis Cæremonijs habeantur, & ministrentur: augent enim pietatem, & venerationem adeuntium, ipsa Ministrantium religio, & res sanctè, decorèq; tractata.

Non

Non alios habeant ritus, quam visitatos ab Ecclesia Romana, & prescriptos in libello, qui inscribitur: *Rituale Romanum*, quem librum omnes habeant.

Caveant ne Sacramentum nullum ministrent, quin talarem tunicam habeant cum super Pelliceo mundo, & Stola coloris temporis, & Sacramento congruentis. Sacramentum autem Eucharistiae ad infirmos deferant semper cum Pluiali, nisi a Ciuitate, vel Castro exendum sit; nullum vero Sacramentum ministrent extra Ecclesiam, excepto infirmitatis casu.

Hortentur Parochi populos sibi commissos ad Sacramentorum frequentiam: ipsi autem praesto sint omnibus potentibus, quos etiam excipient comiter, & blandè, memores summae Charitatis Christi, qui ipsa Sacramenta pro nostra, humanique generis salute instituit. Si quis Parochus ausus fuerit petentes Sacra menta repellere, vel in aliud tempus rei scere, cum statim ea ministrare possit, severè a Nobis, vel Vicario nostro punietur.

TITVLVS VIII.

De Baptismo.

Patrini, ac Matrinæ, qui adhibentur in Sacramento Baptismi, non admittantur, qui ignorant Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum Fidei, atque Praecepta Decalogi: & Parochi antequam procedant ad baptizandum, eos audient secerro recitantes, nisi alias eos audierint: hac enim ratione sci-

scimus, multos necessaria ad salutem didicisse. Præterea Parochus eos moneat de affinitate, quam cum Infante, eiusq; Patre, ac Matre contraxerunt, quæ eiusmodi est, ut, & Matrimonium inter ipsos contrahi impedit, & contractum dirimat. Clerici, neque Seculares, neque Regulares Patrii munere fungantur, nobis inconsulis: Parochi vero nunquam, nisi necessitate cogente, manus baptizandi Regularibus delegabunt.

Instruant Parochi Obstretices suæ Parochiæ, easq; doceant omnia, quæ scire debent, ut ritè, & rectè Sacramentum Baptismi ministrent. Verba igitur, quibus Sacramentum efficitur memoria probè teneant, eaq; sciant, non interruptè, sed continenter esse pronuncian- da: nec ab uno ea proferri, ab alio aquam fundi posse; sed necessario ab eodem vtrunq; peragendum. Item non ante, aut post prolata verba fundendam aquam; sed eodem tempore, sic, ut neq; dictio prius absoluatur, quam cæpta fundi sit aqua, neq; ea demum effusa, ora- tio inchoetur. Sciant quoq; non quamuis Corporis partem, sed Caput tantum esse proluendum: idq; quan- do fieri potest, terrena effusione, sic, ut vna Patris, altera Filij, tertia Spiritus Sancti nomini respondeat. Ne illud quidem ignorent. Sœtum in utero Matris adhuc laten- tem baptizari non posse; si tamen Caput extaret, & ex parturiendi difficultate laboret Mater, Puerq; im- minens periculum urgeret, eum baptizent: nec, si vixe- rit, iterandum Baptismum fuerit; securus si membrum aliud emissum foret, quod liceret quidem, instante peri- culo, solemnibus verbis abluere; sed si euaserit Infans baptizandus iterum erit, cum ea scilicet conditione,

*Si es baptizatus, te iterum non baptizo; Si non baptizatus,
Ego te baptizo in nomine Patris, &c.*

Item quia Baptismi Sacramento ablui nemo potest nisi viuens, si pars modo corporis extet, & ignoretur an extinctus Infans in utero sit, in eo ipso baptizando membro, quod eminet, ea conditio adhibetur, *Si mortuus non es, Ego te baptizo, &c.* Postremo id quoque eisdem Obstetrices moneant Parochi, ne passim baptizandis Pueris manus admoueant; sed tantum cum periculum vitæ imminere ita videtur, ut differri non posse. Baptismum existiment: Alioquin Ecclesiae ritum, & solemnes Cæremonias omittere sine crimine non licet.

Baptismus non differatur ultra nonum diem, sub Excommunicationis pœna Parentibus, alijsq; quibus ea cura incumbit: nec extra Ecclesiam a Parocco hoc Sacramentum statutis, & solemnibus Cæremonijs ministretur: quod si domi baptizandus fuerit Puer ex aliqua necessitate, satis erit præscripta forma substantiali vti, videlicet, *Ego te baptizo, &c.*

Habeant Parochi librum Baptizatorum ad præscriptum Romani Ritualis, eiusq; exemplum singulis annis ad Cancellariam Episcopalem deferatur.

Parentes, alijq; ad quos ea cura pertinet, Infantes secum in eodem cubili non habeant donec biennium expleuerint, sub Excommunicationis pœna, quæ singulis annis a Parocco inter Missarum solemnia populis deuntur.

De Pænitentia.

Proprius Sacra, Sacmenta; omnia tractandi, atq;
administrandi locus est Ecclesia, extra quam pœ-
nitentium, & maximè Fœminarum, confessiones audi-
ri ita prohibemus, vt qui alibi, quam in Ecclesia sacris
Confessionibus audiendis operam dederit, excepto in-
firmitatis casu, is sciat graues se pœnas arbitrio nostro
esse daturum. Sed nec in Ecclesia quidem mulieres,
cuiuscunq; ætatis, aut generis sint, admitti ad Confes-
sionem volumus, vel mane ante Solis ortum, vel ve-
speri post occasum.

Sedes confessionales fiant ad exemplum Sedis, quæ
de mandato nostro constructa fuit, & posita in Ecclesia
Cathedrali, vt sit forma, & exemplar cæterarum dein-
ceps faciendarum. Affigatur intra Sedem Bulla, quæ
quotannis a Sanctissimo Pontifice in die Cenæ Domini-
ni publicatur, & Memoriale Confessorum de man-
dato nostro editum.

Sacerdos secularis ad audiendas Confessiones non
aliter accedat; quam Superpelliceo indutus, Stola a col-
lo pendente, & Sacerdotali Birreto. Regulares verò
cum habitum tam sancto ministerio adhibeant, quo-
ex disciplinæ, ac Regule suæ præscripto, in Choro Di-
uina Officia celebrantes, vti consueverunt, aut debent.

Medici in ægrotorum visitatione Bullam Pij Papæ
Quinti obseruent.

Caveant Confessores, tam seculares, quam Regula-

res, ne quid a Pœnitentibus, etiam sponte dantibus, intuitu Confessionis accipiunt, neque pecuniarias pœnas eis imponant, nisi ratio pœnitentis ita exigere visa fuerit: quo casu nec ipsi Confessores curam eleemosynas erogandi assumant: Siquis secus fecerit, præter alias pœnas, quas arbitrio nostro, Vicarijq; nostri subibit, sit ipso facto, ab hoc munere suspensus.

Confessores Diœcesis nostræ omnes admonitos volumus, ut si quando ijs facultas tribuatur Pœnitentium vota commutandi, id magna ratione, & consideratione faciant. Illud in primis spectent, ut paribus ea, aut maioribus religionis, & pietatis officijs, operibusq; ad Dei cultum, atq; honorem pariter pertinentibus compensentur: in eiusq; rei aestimatione, & sumptuum, & laboruni, & incommodorum omnium, quæ perppersus pœnitens in voto perfoluendo fuisse, rationem ducent.

Nec sint immemores pœnarum, contentarum in Constituti one fel. rec. Gregorij xv. contra sollicitantes in Confessione promulgata, cuius tenorem, ad omnem ignorantia pretextum excludendum, hic registramus.

Ad perpetuam rei memoriam. Vniuersi Dominici gregis curam, quanquam immeriti, cœlesti dispositione gerentes, sedulo inuigilare tenemur, vt ab omnibus prauis contagijis consuetur immunis: multoq; maiori studio prouidere, vt omnis pestis ab ijs auertatur quibus alios sanandi officium est commissum, ne, quod Euangelica scripta nos admouent, sale infatuato, non su in quo saliatur, & ad nihilum proficit ultra,

nisi mittatur foras, & conculcetur ab hominibus. Quoniam autem a Romanis Pontificibus predecessoribus nostris quibusdam in locis prouisum fuit, ut impium, ac nefandum seculus, quod non solum inter Christi fideles non esse, sed nec etiam nominari debet, procul ab ijs arceatur: videlicet, ut aliquis Sacerdos ad sacras audiendas Confessiones deputatus Sacrosancto Pænitentia Sacramento, solicitando pænitentes ad turpia, abutatur, ac pro medicina, venenum, pro pane aspidem porrigat, & ex cælesti medico, infernalis veneficus, ex patre spirituali proditor execrabilis Animarum reddatur: idcirco Nos ea, quæ his pernicioſissimis Diaboli insidijs arcendis certis locis salubriter constituta sunt, ut nullibi desiderentur, quantum ex Alto conceditur, prouidendum duximus. Alias siquidem a fel. rec. Pio Papa iiiij. predecessorere Nostro emanarunt litera tenoris sequentis, videlicet.

Pius Papa iiiij Venerabili Fratri Archiepiscopo Hispanen. in Regnis Hispaniarum hæreticæ prauitatis Inquisitori Generali. Cum, sicut nuper, non sine animi nostri molestia, accepimus, diuersi Sacerdotes in Regnis Hispaniarum, atq; etiam in eorum Ciuitatibus, & Diœcesis curam Animarum habentes, siue eam pro alijs exercentes, aut alias audiendis Confessionibus pænitentium deputati in tantam proruperint iniquitatem, ut Sacramento Pænitentia in actu audiendi Confessiones abutantur, nec illi, & qui id instituit, Domino Deo, & Salvatori nostro IESV CHRISTO iniuriam facere vereantur: Mulieres videlicet pænitentes ad actus dishonestos, dum earum audiunt Confessiones, alliciendo, & prouocando, ac loco earum per Sacramentum huiusmodi Creatori nostro reconciliationis, grauiori

peccatorum mole eas onerando, & in manibus Diaboli tradendo in Diuinæ Maiestatis offendam, & Animorum perniciem, Christi fidelium scandalum non modicum . Nos in animum inducere nequentes, quod qui de Fide Catholica recte sentiunt Sacramentis in Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis iniuriam faciant Fraternitati tuę , de cuius eximia pietate , virtute , atq; doctrina plurimum in Domino confidimus , per præsentes committimus , & mandamus , quatenus per te, vel per alium , seu alios a te deputandum, seu deputandos contra omnes, & singulos Sacerdotes dictorum Regnum, ac illarum Ciuitatum , & Diæcesium de præmissis quomodolibet dissimilatos , tam seculares , quam quorumuis etiam exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediate subiectorum Ordinum Regulares , cuiuscunque dignitatis, status , gradus , ordinis , conditionis , & præeminentię existant, tam super præmissis, quam super Fide Catholica, & quid de ea sentiant, diligenter inquiras , & iuxta facultatum tibi contra hæreticos , aut de hæresi, quovis modo suspectos, a Sede Apostolica concessarum continentiam , & tenorem procedas , ac culpabiles repertos, iuxta excessum suorum qualitates, prout iuris fuerit, punias , eos etiamsi , & prout de iure fuerit faciendum , debita præcedente degradatione, secularis Iudicis arbitrio, puniendos tradendo . Non obstantibus Constitutionibus , & ordinationibus Apostolicis , ac Ecclesiarum , & Monasteriorum , nec non Ordinum quorumlibet , quorum ipsi Sacerdotes fuerint, etiam iuramento , confirmatione Apostolica , vel quauis firmitate alia roboratis, statutis , & consuetudinibus

bus, priuilegijs, quoq; indultis, & literis Apostolicis, sub quibuscunq; tenoribus, & formis, ac cum quibuscunq; clausulis, & decretis, etiam Motu proprio, aut alijs quomodolibet concessis, etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus eorum tenores praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisq; contrarijs quibuscunque. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum sub Annulo Piscatoris Die xvij Aprilis M.D.LXI. Pontificatus Nostri Anno Secundo.

Igitur, ut litera prædictæ perpetuis futuris temporibus, & ubiq; locorum inuiolabiliter obseruentur, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostra, ac de consilio Venerabilium Fratrum nostrorum S: R. E. Cardinalium contra hereticam prauitatem generalium Inquisitorum, præinsertas literas huiusmodi, ac omnia, & singula in eis contenta Apostolica auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisq; omnibus, & singulis inuiolabilis Apostolice firmitatis robur adiçimus, illasq; non solum in prædictis Regnis Hispaniarū; sed in quibusvis Christiani Orbis partibus firmiter, & inuiolabiliter obseruari præcipimus, & mandamus. Ac præterea, ne in futurum de pena his delinquentibus imponenda, & de modo contra eosdem procedendi ab aliquo dubitari possit, statuimus, decernimus, & declaramus; quod omnes, & singuli Sacerdotes tam seculares, quam quorumuis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolica immediate subiectorum Ordinum, institutorum, societatum, & Congregationum Regulares cuiuscunque dignitatis, & præminentia, aut quouis priuilegio muniti existant, qui personas, quacunque ille sint, ad inhonesta, siue inter se,

siue

siue cum alijs quomodo libet perpetranda in actu Sacramentalis Confessionis, siue ante, vel post immediate, seu occasione, vel praetextu Confessionis huiusmodi, etiam ipsa confessione non secuta, siue extra occasionem Confessionis in Confessorio, aut in loco quocunq; ubi Confessiones Sacramentales audiantur, seu ad Confessionem audiendam electo, simulantes ibidem Confessiones audire, solicitare, vel prouocare tenuerint, aut cum eis illicitos, & dishonestos sermones, siue tractatus habuerint, in Officio Sanctæ Inquisitionis severissimè, ut infra, puniantur. Et præterea omnes haereticae prauitatis Inquisitores, & locorum Ordinarios omnium Regnum, Provinciarum, Ciuitatum, & Dominiorum, & locorum uniuersi Orbis Christiani in suis quemq; Diœcesisibus, & Territorij, per has nostras literas, etiam priuatiuè quo ad omnes alios specialiter, ac perpetuo Iudices delegamus, ut super his contra prædictos simul, vel separatim in omnibus, prout in causis Fidei iuxta Sacrorum Canonum formam, nec non Officij Inquisitionis huiusmodi constitutiones, priuilegia, conuentudines, & decreta diligenter inquirant, & procedant: & quos in aliquo ex hiusmodi nefarijs excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate, & circumstantijs, suspensionis ab executione ordinis, priuationis Beneficiorum, dignitatum, & officiorum quorumcunq; ac perpetuae inhabilitatis ad illa, nec non vocis actiua, & passiua, si Regulares fuerint, exiliij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum absqueulla spe gratiæ, aliasq; pœnas decernant, eos quoque, si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione, Curia seculari puniendos tradant. Dantes etiam facultatem Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus generalibus Inquisitoribus, ne delictum

lietum tam enorme. & Ecclesie, Dei tam perniciosum, reme-
 neat. ob probationum defectum, impunitum, cum difficilis sit
 probationis, testibus etiam singularibus, concurrentibus pre-
 sumptionibus, indicijs, & alijs administriculis, delictum proba-
 tum esse arbitrio suo iudicandi, & Curiae seculari, ut præfertur
 Reum tradendum esse pronunciandi. Non obstantibus om-
 nibus, quæ dictus prædecessor in suis literis prædictis voluit
 non obstatere, ceterisq; contrarijs quibuscumque. Mandantes
 omnibus Confessarijs, ut suos pænitentes, q; uos nouerint fui-
 se ab alijs, ut supra, solicitatos moneant de obligatione denun-
 ciandi solicitantes, seu, ut præfertur, tractantes Inquisitoribus,
 seu locorum Ordinarijs prædictis: quod si hoc officium præter-
 misserint, vel pænitentes docuerint non teneri ad denuncian-
 dum Confessarios solicitantes, seu tractantes, ut supra, ijdē loco-
 rum Ordinarij, & Inquisitores illos pro modo culpæ punire
 non negligant. Volumus autem, ut præsentium tran-
 sumptis, etiam impressis manu alicuius Notarij publici sub-
 scriptis, & sigillo alicuius persona in dignitate Ecclesiastica
 constituta munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra
 rūbique habeatur, quæ præsentibus haberetur, si forent exhibita,
 vel ostensa: quodq; eadem præsentes literæ, seu illarum exem-
 plia ad Valias Basilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Prin-
 cipis Apostolorum de Urbe, & in acie Campi Flora affixa,
 omnes ita arctent, & afficiant, ac si unicuiq; personaliter
 intimaæ fuissent. Dat. Roma apud Sanctam Mariam
 Maiorem sub Annulo Piscatoris, Die xxx. Augusti 1622.
 Pontificatus nostri Anno Secundo.

S. Card. S. Sufannæ.

Casus

- 1 H Omicidium voluntarium, præmeditatum.
- 2 Percussio Patris, & Matris.
- 3 Prouocatio abortus, etiam illo non secuto.
- 4 Detentio Infantum in Lecto.
- 5 Sodomia, etiam cum Fœminis, etiam pro prima v.
ce, quando præmeditatur.
- 6 Incestus in primo, & secundo gradu.

T I T V L V S I X .

De Eucharistia Sacramento .

VT in die Paschæ iniri ratio possit eorum, qui Eucharistiam suscepint, mandamus ut vnusquisque tam Viri, quam Fœminæ scriptum in parua schedula nomen, cognomenq; suum afferant, vna cum fide Confessarij a Nobis approbati, qui eis Sacramentum Penitentiarum ministraverit, iuxta formam a Nobis traditam: quas schedulas simul iunctas tradant Clerico, qui negotio huic singulorum nomina colligendi præpositus fuerit, qui Clericus præcedat Sacerdotem ministrantem Eucharistiam: itaut statim, ac communicari volens schedulam tradiderit, Eucharistiam sumat. Accedentes sine supradictis schedulis, non admittantur.

Si quis domicilium in duabus Parochijs habebit, ab eo de cuius manu Sacramentum sumperit, scriptam alteri Parocco fidem adimpleti præcepti afferat.

Si

Si quis vero a Parochia Paschali tempore absuerit; aut suum Parochum de adimplete præcepto doceat, aut intra octo dies satisfaciat, sub pena arbitrio nostro, &c. Regularibus vero, ne Paschali tempore, sine proprij Parochi auctoritate, cuiquam Eucharistiam impartiri, sub Excommunicationis pena ipso facto subeunda, interdictum esse decernimus. Tempus autem Paschale a Dominica Palmarum inclusivè incipere, & terminare in Dominicam in Albis inclusivè pariter declaramus.

Parochi carent inuisere sedula diligentia ægrotos suæ Parochiæ, nec expectabunt, ut euocentur: Cum ijs agent de Animæ salute, ac totis viribus curabunt, vt quam primum peccata confiteantur, nec grauentur eis Sacramentum Eucharistie afferre, etiam si mortis proximæ eis periculum non immineat: modo in eis enixam communicandi voluntatem, & deuotionem perspexerint. Quod si contigerit, ut ægrotus aliquis moriatur sine Sacramentis negligentia Parochi, etiam si non fuerit a domesticis vocatus, grauiter punietur.

In deferenda ad ægrotos Eucharistia Parochi summa religione studeat obseruare, quæ in Rituall Romano traditur: siquid in hoc peccatum fuerit, pena non carebit.

TITVLVS X.

De Sacramento Ordinis.

Quod Pius Quintus lege sanciuit, nemo Regularis Sacris Ordinibus initetur, qui fidem non fecerit edita ab se suæ disciplinæ, ac Religionis
D pro-

professionem, quiq; iuratus suo chyrographo non affirmauerit eam ab se professionem sponte suscep tam, ratamq; habitam : quod chyrographum in Archiuio nostro assertuari mandamus . Præterea ijdem Regulares, qui nos Ordinum causa adierint, literas a suis Superioribus afferant, quæ de iusta ipsorum ætate , de Natalibus, de morum , atq; virtù integritate , ac de literarum Scientia testimonium exhibeant .

Si quis ex nostris Clericis Literas dimissorias a Nobis obtinuerit, ut Ordines ab alio Episcopo suscipiat, Cäcelarius eas non expediat, nisi prius Vicario nostro constituerit eum in prioris Ordinis exercitatione cum laude esse versatum . Præterea in dictis literis prescribatur tempus, intra quod eum Ordinem suscipiat, quo transfacto, Literæ nullius sint ponderis . Si quis autem Clericus extraneus sui Episcopi Literas sine temporis præfixione Nobis reddiderit, sint recentes, videlicet trium ad summum mensium .

Clerici peregrini, atq; ignoti , maxime Sacerdotes, non permitantur exercere Ordines, quibus se initiatos esse asserunt, neque in Regularium Ecclesijs, nisi eorum Literæ dimissoriae a Vicario nostro Generali, vel a Foraneis approbatæ fuerint.

Examinatores Synodales elegantur qui doctrina , & probitate magis idonei videbūtur, qui iuramentū de munere suo fideliter exercendo his verbis conceptū emittent.

Ego N. iuro me mandatum mihi Examinatoris munus fideliter, atq; integrè, omni priuato studio, affectuq; post habito, ex Tridentini Concilij prescripto executurum: ita me Deus adiuvet, & hæc Sancta Dei Euangelia .

Nemo

Nemo autem electorum ad Examen accedat, nisi a Nobis, vel Vicario nostro vocatus: non enim semper expedit omnes adesse. Examen præcedat Oratio, Deus qui corda Fidelium.

T I T V L V S X I .

De Sacramento Matrimonij.

Matrimoniorum libertati, ut consulamus, præcipimus Parochis, ut antequam Matrimonia ex Concilij Triden. formula in Ecclesia denunciant, ab ipsis met Sponsis petant, an se denunciari velint: Sponsam in conspectu quidem parentum, aut propinquorum, sed seorsim tamen, ne alij audiant, percuntemur.

Si iusta aliqua suspicio Parochum incesserit, callida alicuius improbitate Matrimonium impediri posse, tunc ei liceat vna tantum facta denunciatione, & ne illa quidem, si vehementissimæ fuerint suspiciones, Matrimonium celebrare; sed non prius concubant vna Sponsi, quam ipsæ tres denunciations ritè perficiantur, nisi aliud Nobis visum fuerit, causas autem nobis quam primū significet. Quod si vel in denunciationibus postponendis, vel in toto Matrimonij negotio dolosè quid gestum ab eo fuisse conuincetur, penas arbitrio nostro graues dabit.

Ex Parochorū, & aliorum piorum virorum relationibus intelleximus, ex commercio Sponsorum ante contractum Matrimonium, & post contractum Ma-

trimonium , ex longa mora traducendi Sponsam ad Domum Viri , magna oriori peccata contra bonum Matrimonij , quibus occurtere voletes opportunis rite medijs ; Iubemus Parochum tandiù diffidere denunciations , donec a Sponsis , Sponsorumq; Parentibus cognouerit Dotem , aliaq; omnia instructa esse ad Matrimonium perficiendum : ac interim magna diligentia custodiri Sponsos , & ab omni consuetudine arceri iubeat . In die postremæ denunciationis Matrimonium Parochus non celebret , vt liberum sit cuicunq; Matrimonij impedimenta ad ipsum deferre ; sed postridie . Antequam autem Sponsos iuxta Rituale Romanum coniungat , Sponsum interrogabit , an sit paratus Sponsam eodem die , vel sequenti ad propriam domum traducere , ad effectum Matrimonium consumandi : si negabit ; ad vleriora non progredietur ; si promiserit , cæteris peractis , tunc Sponsos monebit , vt ita exequantur sub poena excommunicationis latæ sententiaæ nobis reseruataæ . Quod si negligenter se gesserint Parochi in huius Decreti executione , sint eo ipso a Diuinis susensi , donec a Nubis meti plisis veniam impetrauerint .

Matrimonium non in priuatis ædibus , verum in Ecclesia celebrabit Parochus , nisi aliud Nobis , vel Vicario nostro visum fuerit : & de manœ , si fieri poterit , post peractum Sacrum proprium de Sponsis , cui intersint Sponsi , eosq; Parochus magnopere hortabitur , vt se Confessione Sacramentali , & Sacra Eucharistiæ perceptione procurent .

Si alius Sacerdos nostra , vel Parochi licentia adhibebitur , sciat se ad omnia tenaci , ad quæ proprius Parochus

chus tenetur: & præterea fidem de omnibus ordine ge-
stis ad proprium Parochum mittet, referendam in Li-
braru Matrimoniorum.

Aduenas, & peregrinos ne iungant Parochi, nisi
Nobis consultis.

Liber Matrimoniorum ad Archivium Episcopale
defteratur per Parochos singulis annis: ipsi autem exem-
plum apud se diligenter custodiant.

T I T V L V S X I I .

De Sacrificio Missæ.

Quid Sacerdotium promouendus est, per aliquot
metiles antea ab aliquo Sacerdote bene perito
Cæremoniarum, curet in Sacrificij discipli-
na instrui, periculum sui facturus coram nostro Cæ-
remoniarum Magistro, vel alio Sacerdote a nobis depu-
tando, qui fidem habilitatis ordinandi faciet: & nihilomi-
nus iam ordinatus ad Sacrificandum non accedet, nisi
habita à Nobis licentia.

Primam Missam celebraturus generalem suorum
peccatorum Confessionem faciet cum aliquo ex Con-
fessarijs ad hoc præcipue a Nobis designatis, quotum
erit cura, nouum Sacerdotem ad tanti muneris sublimi-
tatem varijs spiritualibus exercitijs præparare. Nouam
autem Missam non conuiuijs, ludis, rubis, non demum
co llationibus; sed summa humilitate, ac deuotione ce-
lebrari volumus: qui s. cus fecerit punietur.

Sacerdotes omnes ex præscripto Concilij Tridentini,
saltem Dominicis, & festis diebus Diuinam rem fa-
ciant

ciant. Parochos vero ter saltem in hebdomada in sua
Parochiali Ecclesia celebrare iubemus.

Vt piæ Defunctorum voluntati , oneribusq; Benefi-
ciorum satisfiat, mandamus ut in vnaquaq; Ecclesia li-
ber habeatur , ac asseruetur in Sacrilia , in quo vnus-
quisq; quo die, & in quo Altari Sacrum , quod debebat,
secerit , sua manu notet , cum Anno , & mense . Qui
hoc libro non probauerit se oneri, ad quod tenebatur ,
satisfecisse, adimplere compelletur , & pénam arbitrio
nostro luet .

Nemo siue Clericus, siue Laicus in secularibus Ec-
clesijs , aut Sacellis , aut Oratorijs , quamuis à Nobis
visa , & approbata sint , celebrari permittat , nisi cui a
Nobis eius rei potestas facta fuerit, que scripto contine-
tur .

T I T V L V S X I I I .

De cultu dierum Festorum.

STATUIMUS, vt Dies festi , in quibus Missa audiен-
da , & ab operibus seruilibus vacandum est , sint
solum sequentes . Primum quidem qui vniuersali Ec-
clesiæ consuetudine obseruantur, videlicet.

Ian. 1 { Circumcisionis Domini.

6 Epiphaniæ.

Feb. 2 { Purificationis B. M. V.

24 { S. Matthiæ Apostoli .

Mar. 25 Annunciationis B.M. V.

Maij 1 SS. Philippi, & Iacobi Apostolorum .

3 Inventionis Sanctæ Crucis .

Iun.

Iun.	24	Natiuitatis S. Ioannis Baptista.
	29	{ SS. Petri, & Pauli Apostolorum.
Jul.	25	S. Iacobi Apostoli.
	10	{ S. Laurentij Martyris.
Aug.	15	Assumptionis B. M. V.
	25	{ S. Bartholomei Apostoli.
	8	Natiuitatis B. M. V.
Sept.	21	{ S. Marthæ Apostoli, & Evangelistæ.
	29	{ Dedicatio S. Michaelis Archangeli.
Oct.	28	SS. Simonis, & Iudæ Apostolorum.
	1	{ Festum Omnia Sanctorum.
Nou.	11	{ S. Martini Episcopi.
	30	{ S. Andreæ Apostoli.
	21	{ S. Thomæ Apostoli.
	25	Natiuitatis D.N. Iesu Christi.
	26	S. Stephani Prothomartyris.
Dec.	27	{ S. Ioannis Apostoli.
	28	{ SS. Innocentium.
	31	{ S. Silvestri Papæ.

Deinde vero omnes dies Dominici: Duo dies post Dominicam Paschæ Resurrectionis: Ascensio D.N. Iesu Christi: Pentecostes cum duobus diebus sequentiibus: Festum Sanctissimi Corporis Christi.

Præterea omnes illi dies, qui in singulis locis ex consuetudine habente vim præcepti obseruari solent. v. g. quia sunt dedicati Sancto Titulari Ecclesiaz, seu loci Patrono.

Neque tamen propterea intendimus prohibere quominus celebrentur alia festa, sicuti laudabiliter celebrari intelligimus, tam in Civitate Nostra Tiburtina,

32

na , quam in Diœcesi , nonnulla ex deuotione ; sed so-
lum intelligi volumus illos , qui in huiusmodi , & si-
milibus festis , quæ vniuersalis Ecclesia , vel loca parci-
cularia nostræ Ciuitatis , & Diœcesis non obseruant
tanquam de præcepto , illos inquam , qui non abstine-
bunt ab operibus seruilibus , non incursum neque pec-
catum , neque villam pœnam .

Festis ergo de præcepto sub penitentia nostra , vel Vicar-
ij nostri Generalis arbitrio imponendis , in generali
omnia opera seruilia fieri prohibemus : in particulari
autem prohibentur mercatus , nundinæ , & quæ ad
nundinarum apparatum pertinent : Contractus om-
nes , exceptis iure permittiis : vestimenta rerum quarum-
cunq; saltationes , tripudia , choreæ , hastiludia , Come-
diæ , ludi scenici , seu theatrales , Iudiciorum strepitus ,
conuentus Laicorum , dum Divina officia peraguntur .
Hæc autem , & huiusmodi opera seruilia ita prohibe-
mus , ut nulli liceat illa exercere , neq; per se , neq; per
famulos , aut filios familias : & in casu contrauentionis
volumus puniri Dominos , & Parentes .

TITVLVS XIV.

De obseruatione Ieiunij .

NE per ignorantiam , vel obliuionem Ieiunia non
obseruentur , Statuimus . ut pridie diei , quo dæ
præcepto iejunandum est , excepto tempore Quadra-
gesimali , vesperi circa medium noctis horam detur
peculiare aliquod signum cum Campana , in Ciuitate

ab

ab Ecclesia Cathedrali , in Diçcesi ab Ecclesijs Parochialibus : præmonito populo de talis signi significacione . Idem signum detur ante medium noctem antecedentem diem Cinerum per medium horam : ita ut omnes intelligent , finito Campanæ pulsu incipere tempus ieiunij , & abstinendi à cibis prohibitis.

TITVLVS X V.

De Indulgencij.

NVllæ in posterum Indulgenciæ publicentur , quæ a Nobis , vel Vicario nostro visæ non fuerint , siue in Secularibus , siue in Regularibus Ecclesijs , ut tempus , rationemq; eas publicandi statuamus . Quæ autem publicatæ sunt , mandamus recognosci a Vicario nostro , & duobus Theologis , quos nominabimur : & interim neque ipsa Indulgenciarum Diplomata , neq; Indulgenciæ in foribus Ecclesiarum expouantur , Capsam vero , quæ sub Indulgenciarum Diplomate ponis solet ad colligendas eleemosynas , omnino prohibemus : ne putent populi ad consequendas Indulgencias necessario eleemosynam esse faciendam .

*De Horis Canoniceis, & Diuinorum Officiorum
celebratione.*

HOræ Canonice non solum in Ecclesia Cathedrali quotidie publicè recitentur, verum etiam in alijs Ecclesijs Diœcessis, in illis diebus, quibus ha-
etenus recitari consuetum est: vel omnes, vel aliquæ.
Et vehementer in Domino hortamur Præpositos, Ar-
chipresbyteros, & Curatos, vt saltē in suis Ecclesijs
omnibus diebus festis de præcepto, & deuotione illius
loci Missa, & Vespere decantentur ad spiritualem po-
puli consolationem. Clerici, qui illis Ecclesijs, adscripti
sunt, si prædictis Officijs Missæ, & Vesperarum inte-
resse neglexerint, qualibet vice, vnius iulij pœna, pun-
iatur. Pauperibus distribuenda per Vicarium fo-
raneum,
iPræter Calendarium Romanum, iuxta cuius ritum
in Ciuitate, & tota Diœcesi nostra volumus Officia
Divina celebrari, singulæ Ecclesiæ, tam Cathedralis,
quam Diœcessis, habeant indicem, sine Tabellam per-
culiarium festorum, quæ ea laudabili consuetudine,
vel voti obligatione, vel alio titulo legitimo, aut a no-
bis approbando celebrari consueuerunt.

Non solum qui Horis Canonicis statutis temporibus non interfuerint, iuxta stilum Ecclesiæ punientur; sed etiam quicunq; in Choro antequam Diuina inchoentur silentium non obseruauerint, aut aliena sub-
sellia

sellia occupauerint, aut corporis habitu, vel gestu, vel risu minus modestè, & decorè se gesserint, aut dum alij psallunt, literas, libros, aliae scripta legerint, aut cum assessoribus confabulati fuerint, aut pileum Clericalem, & Vestes talares, & congruum habitum non gestauerint, aut chyrothecis usi fuerint, aut dum alij alta voce canunt, ipsi priuatim apud se horas legerint, severè per Chori Præfectum puniantur, & Punctatores, ad eiusdem Præfetti iussum, delinquentes in aliquo ex supradictis, punctare sub eadem poena teneantur.

T I T V L V S X V q I C I

De Processionibus.

AD Processionem ordinarias, quam extraordinarias a Nobis, vel Vicario nostro Generali indicendas, quæ, si fuerint generales, semper a digniori Ecclesia proficisci debebunt, & ordinari in Civitate quidem a Magistro Ceremoniarum, in Dicecesi vero à Vicario foraneo, vel eius substituto: Nullus Clericorum ire recuset, sub poenis, vbi non sunt punctatores, arbitrio nostro, vel Vicarij nostri Generalis declarandis: quoties autem Processiones extra locorum portas fieri contigerit, poenam duplicari mandamus.

In Processionibus Clerici utantur vestibus talaribus superpelliceo, & pileo Clericali, nisi temporis inclemensia obsteret: nec deferantur cuiusvis generis signa, vexilla, Cruces, Rotæ, Lanceæ, vel alia instrumenta martyriorum, quam quæ a Nobis, vel Vicario nostro

fuerint apprubata nec in vijs aliquę Repræsentatio-
nes fiant.

T I T V L V S X V I I I .

De Punctaturis.

IN primis statuendum est in quibus casibus aliqui non punctentur, licet Diuinis Officijs non intersint, vnde constabit, qui nam sint punctandi: Secundo declaranda est ratio in punctandis absentibus habenda.

Primo non punctantur; qui absunt temporibus, & diebus sibi ad vacandum concessis.

Secundò, existentes in Ciuitate, si tali morbo detineantur, vt ad Chorum ire nequeant, non punctantur, dummodo eodem die Domo non exeant: Vtrum autem morbus sit talis, vt plurimum ipsorum conscientię standum est: aliquando tamen si de aliquo rationabili suspicio esset, quod morbum simulasset, huic iuramentum dari poterit a Vicario Generali ad instantiam Praefecti Chori, vel Punctatorum.

Tertiò, existentes extra Ciuitatem, si afferant se morbo fuisse detentos, non punctantur; sed hi antequam punctaturæ recognoscantur, testiimonium authenticum cum debita legalitate proferre debebunt, in quo Medicus cum iuramento affirmet, illum à tali die usque ad talem diem morbo ita laborauisse, vt Choro interesse minimè potuerit.

Quarto, Qui cantant Missam Conuentualem, non punctantur, licet absin t à Choro una Hora tantum, verbi

verbi gratia, Tertia, quę præcedit, & quę subsequitur ipsam Missam Conuentualem, v.g. Sexta : vel vt, magis expedire videbitur Præfector Chori ob temporis opportunitatem.

Quintò, Qui aliquod Officium exercent in Choro, v. g. Magistri Cæremoniarum, Thuriferarij, &c. non punctantur pro eo solum temporis spatio, quo necessario pro suo Officio abesse coguntur a Choro.

Declaramus autem non solum reliquos omnes absentes, & non legitimè impeditos ex aliquo aliocapite, esse punctandos; sed etiam hos omnes, qui sequuntur, videlicet.

Qui in Matutino veniunt ad Chorum post Psalmum. *Venite exultemus Domino, &c.* In reliquis autem Horis, post primum Psalmum.

In Missis, post ultimum Kyrie.

Qui recedunt a Choro ante expletum Diuinum Officium, seu prius quam signum detur ab hebdomadario.

Qui aduertens sero se venisse, ac proinde iam esse punctatum, non ingreditur Chorum, punctatur, ac punitur in duplum.

Postremò omnes illi, quibus pro aliqua transgressione in Synodo imposita est poena pecuniaria: Punctatores tamen in casibus huius Paragraphi nō referent delinquentes in Libros Punctaturarum, nisi hoc illis fuerit iniunctum a Vicario nostro Generali, vel a Præfector Chori in ijs, quæ pertinent ad suum Officium. Quoties vero Punctatores punctare debebunt iussu predicatorum, notabunt specificè causam punctaturæ.

Iam

Iam vero quod spectat ad modum punctandi, circa festa Natalia in fine anni duo Punctatores eliguntur, unus ab Episcopo, alter a Capitulo, & utrumque antequam officio fungi incipiat, de fideliter punctando praestet iuramentum: & deputatus quidem ab Episcopo in manibus Vicarij Generalis, electus vero a Capitulo eorum ipso Capitulo.

Vtqueq; etiam Punctator iuxta tempora prescripta superius notet sibi priuatim in singulis Horis, quinam punctari debeant, & quotidie dimisso Choro simul conuenient conferentes inter se quinam punctandi sint: ut punctaturae in utroque Libro conformes esse possint.

TABELLA PVNCTATVRARVM.

Pro quolibet puncto assignatur Bononinum vnum.

PVNCTATVRAE DIERVM FERIALIVM.

Matutino	— . - —	Bon. 2.
{ Prima	— . - —	Bon. 1.
{ Tertia	— . - —	Bon. 2.
{ Sexta	— . - —	Bon. 1.
Pro { Missa	— . - —	Bon. 2.
{ Nona	— . - —	Bon. 1.
{ Vesperis	— . - —	Bon. 2.
{ Completorio	— . - —	Bon. 2.

DOMINICIS, ET FESTIS COMMVNIBVS
INFRA ANNVM.

Maturino	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Prima	—	—	—	—	Bon. 1.
{ Tertia	—	—	—	—	Bon. 4.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 4.
Pro { Sexta	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Nona	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Vesperis	—	—	—	—	Bon. 4.
{ Completorio	—	—	—	—	Bon. 2.

FESTIVITATIBVS SOLEMNIORIBVS.

Matutino	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Prima	—	—	—	—	Bon. 1.
{ Tertia	—	—	—	—	Bon. 6.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 6.
Pro { Sexta	—	—	—	—	Bon. 3.
{ Nona	—	—	—	—	Bon. 3.
{ Vesperis	—	—	—	—	Bon. 6.
{ Completorio	—	—	—	—	Bon. 2.
Matutino Festi S. Laurentij	—	—	—	—	Bon. 10.
Matutino Natiuitatis Domini	—	—	—	—	Bon. 20.
Missa in Nocte Natiuitatis	—	—	—	—	Bon. 20.
Pro { Matutinis tenebrarum, pro quolibet	—	—	—	—	Bon. 10.
{ Matutino in commemoratione Defunctorum	—	—	—	—	Bon. 5.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 5.
Processione Sanctissimi Sacramenti	—	—	—	—	Bon. 20.
					Alijs

Alijs Process. comprehensa illa Sanctiss. Sa-
cramenti pro quolibet. - Bon 10.

T I T V L V S — X I X.

De Clericis in genere.

Si quæ de vita, & honestate Clericorum Sacris sunt
Instituta Canonibus reuocarentur ad usum, frustra
hic a Nobis labor fusciperetur, vt ad ipsorum mores
conformandos hunc titulum poneremus. Verum co-
git Nos nonnullorum ignoratio, aliorum obliuio, non
paucorum fortasse etiam malitia, vt hoc capite com-
pleteamur, & inculcemus quæcunque de vita, & ho-
nestate Clericorum, vel Conciliorum Decretis, vel
Summorum Pontificum Constitutionibus, vel Präde-
cessorum nostrorum Statutis præclarè sancita sunt, quo
facilius habeantur ad manus, & (quod omnino man-
damus) exactis ab omnibus obseruentur, non solum
sub pœnis in prædictis iuribus contentis; sed etiam in
frascriptis, & alijs nostro, vel Vicarij nostri Generalis
iudicio imponendis.

Habitum igitur, & tonsuram Clericalem conspi-
cuam iuxta Constitutionem Sixti Quinti Clerici om-
nes ferant: Ecclesiæ, cui sunt adscripti, diligenter in-
seruant: Cincinnos, & comam ne nutriant. Vester
non sint viridis, vel rubei coloris, non partitæ, seu di-
scolores, & sint démissæ usque ad talos, excepto irine-
re, in quo licebit ut breuioribus: tibialia, & caligæ
sint coloris honesti, nigri videlicet, vel violacei, vel
saktem

saltem subobscuri : cœpitæ , & calcei non sint incisi : Anulos , præter eos , quibus iure competit , ob dignitatem , nemo gestet : Cum superpelliceo nemo stet pro foribus Ecclesiæ , vel ad fenestras domorum , vel prope officinas , seu apothecas : Extra Ecclesiam verò nullus incedat superpelliceo indutus , nisi occasione Processionum , vel funerum , vel alterius Ecclesiastici muneris , & Officij : Habéti autem Domum propè Ecclesiā conceditur , ut cum superpelliceo eat , atque redeat ; sed tunc recta tendat , neque villa ratione inter eundem consistat . Qui hanc Decreti partem de superpelliceo seruare neglexerit , si quidem sit de corpore Ecclesiæ Cathedralis , amittat ipso iure distributiones unius diei , & a Punctatoribus punctari possit . , ac debeat ; si verò aliquis alias Clericus fuerit , trium iuliorum pœna roties quoties mulctetur .

Clericorum incessus sit grauis , & sedatus aspectus modestus in omnibus quidem locis , sed præcipue in Ecclesia . A verbis impudicis , dicterijs , immoderatis , murmurationibus , susurrationibus , contumelijs , maledictis , periurijs , blasphemis omnino abstineant . Ebrietates , commissationes , imo , & tabernas , excepto itinere , rixas , contentiones , factiones , ludum alearum , taxillorum , foliorum lusoriorum non solum deuitent , sed nec quenquam Domi suæ ludere permittant , neque huiusmodi ludorum spectatores quidem esse præsumant .

Et quoniam nihil aquæ imminuit Clericalis status dignitatem , quam suspicio vanitatis , & intemperantiae , mandamus super hoc , Sacrorum Caponum prohibi-

tiones confirmando, & innouando, ut Clerici nostri
 sint ab his quam alienissimi: Tripudia ergo, saltatio-
 nes, choreas, laruas, publica spectacula non solum
 fugiant, verum etiam prædictis nullatenus interficiant;
 Vitent suspectorum hominum conuersationem, in pri-
 mis autem a mulierum consuetudine, & cohabitatio-
 ne abhorreant: nec ullus audeat Domi suæ retinere
 mulierem aliquam, nisi sit illi coniuncta in primo, vel
 secundo consanguinitatis gradu: Qui secus fecerit ma-
 nebit ipso iure suspensus, donec talem scemnam Dor-
 mi retinuerit, & alijs poenis pecuniarijs, & etiam Car-
 ceris ad arbitrium punietur. Ancillas nemo habeat, ni-
 si visæ a Nobis, vel Vicario nostro Generali tales iudi-
 centur, cum quo ad ætatem, tum quo ad alia, ut omni
 suspicione vacare merito possint. Insuper statuimus,
 vt hoc ipso beneficio tenendi Ancillas careant illi Cle-
 rici, in quorum Domos ingressæ fuerint quæcumque
 mulieres, sub quouis prætextu, etiam ipsis absentibus,
 ubi non sunt corundem Clericorum Matres, vel Soro-
 res germanæ.

Et cū sūmopere dedebeat Deo militantes negotijs se-
 cularibus se implicare: abstineant Clerici nostri ab
 omni artificio sordido, & illiberali, à venationibus cla-
 morosis, ab omni specie mereatur, & negociationis,
 quæ licet in aliquo casu ratione paupertatis videatur
 permissa: censeatur tamen prohibita sub poena Scuto-
 rum quinquaginta, nisi habita prius fuerit licentia ab
 Episcopo. Denique nulla ratione patiantur se adduci,
 vt Iudicis, vel Aduocati, vel Procuratoris, vel Tabel-
 lionis officio fungantur, exceptis casibus Iure permissis.

Nul-

Nullum armorum genus Clerici deferant, suo interdiu; sive nocti; in iure vero, si per loca periculosa iter faciendum sit, arma ferri permittimus, dummodo sclopis, hastae non utantur.

Domi noctis tempore se continent: quod si quis post secundam noctis horam, nisi prælato lumine, necessitate cogente, deprehensus fuerit, in carcere manducemus.

Prædictis Decretis, & p[ro]pter tunc non solum subiacere volumus, & mandamus omnes Clericos habentes Beneficia Ecclesiastica, vel Ordines Sacros; sed etiam omnes illos, qui habentes pensiones tenentur iuxta Constitutionem Sixti Quinti ferre habitum, & tonsuram: & præterea Clericos constitutos in Ordinibus minoribus, qui alicui Ecclesia sunt adscripti, & uti volunt priuilegio Fori, & Canonis.

T I T V L V S X X .

De Clericis habentibus Beneficia Ecclesiastica.

Præter ea, quæ de Clericis generatim dicta sunt, meminerint habentes Beneficia Ecclesiastica, tam Simplicia, quam Curata, tenet[ur] le de iure ad non percipiendos fructus ante Bullas expeditas, & tealem Beneficiorum possessionem acceptam: Ad emitendam Fidei professionem, si Beneficia sint curata, vel Dignitates, aut Canonicatus in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata: Ad soluendum annatas, & Cathedraticum de iure, vel Consuetudine receptum: Ad horas Canoni-

T I T V L V S X V I.

*De Horis Canonicis, & Diuinorum Officiorum
celebratione.*

HOræ Canonicæ non solum in Ecclesia Cathedrali quotidie publicè recitentur; verum etiam in alijs Ecclesijs Dioecesis, in illis diebus, quibus ha-
ctenus recitari consuetum est: vel omnes, vel aliquæ.
Et vehementer in Domino hortamur Præpositos, Ar-
chipresbyteros, & Curatos, vt saltem in suis Ecclesijs
omnibus diebus festis de præcepto, & deuotione illius
loci Missa, & Vesperæ decantentur ad spiritualem po-
puli consolationem. Clerici, qui illis Ecclesijs, adscripti
sunt, si prædictis Officijs Missæ, & Vesperarum inte-
resse neglexerint, qualibet vice, vnius iulij pœna pu-
niantur. Pauperibus distribuenda per Vicarium fo-
rageum.

Præter Calendarium Romanum, iuxta cuius ritum
in Ciuitate, & tota Dioecesi nostra volumus Officia
Diuina celebrari, singulæ Ecclesiæ, tam Cathedralis,
quam Dioecesis, habeant iudicem, sine Tabellam pe-
culiarium festorum, quæ ea laudabili consuetudine,
vel voti obligatione, vel alio titulo legitimo, aut a no-
bis approbando celebrari consueuerunt.

Non solum qui Horis Canonicis statutis tempori-
bus non interfuerint, iuxta stilum Ecclesiæ punientur;
sed etiam quicunq; in Choro antequam Diuina in-
choentur silentium non obseruauerint, aut aliena sub-

sellia occupauerint , aut corporis habitu , vel gestu , vel risu minus modeste , & decorè se gesserint , aut dum alij psallunt , literas , libros , aliae scripta legerint , aut cum assessoribus confabulati fuerint , aut pileum Clericalem , & Veste s talares , & congruum habitum non gestauerint , aut chyrothecis usi fuerint , aut dum alij alta voce canunt , ipsi priuatim apud se horas legerint , seuerè per Chori Praefectum puniantur , & Punctatores , ad eiusdem Praefecti iussum , delinquentes in aliquo ex supradictis , punctare sub eadem pœna teneantur .

T I T I V L V I S I N X V q I o I .

De Processionibus.

AD Processionem tam ordinarias , quam extraordi-
narias a Nobis , vel Vicario nostro Generali in-
dicendas , quæ , si fuerint generales , semper a digniori
Ecclæsia proficiisci debebunt , & ordinari in Ciuitate
quidem a Magistro Ceremoniarum , in Diœcesi vero
à Vicario foraneo , vel eius substituto : Nullus Clericorum
ire recuset , sub pœnis , vbi non sunt punctatores ,
arbitrio nostro , vel Vicarij nostri Generalis declaran-
dis : quoties autem Processiones extra locorum portas
fieri contigerit , pœnam duplicari mandamus .

In Processionibus Clerici utantur vestibus talaribus
superpelliceo , & pileo Clericali , nisi temporis inclem-
tia obstat : nec deferantur cuiusvis generis signa ,
vexilla , Cruces , Rotæ , Lanceæ , vel alia instrumenta
martyriorum , quam quæ a Nobis , vel Vicario nostro

fuerint apprubata nec in vijs aliquę Repræsentatio-
nes fiant.

T I T V L V S X V I I I .

De Punctaturis .

IN primis statuendum est in quibus casibus aliqui non punctentur, licet Diuinis Officijs non intersint, vnde constabit, qui nam sint punctandi: Secundo declaranda est ratio in punctandis absentibus habenda.

Primo non punctantur; qui absunt temporibus, & diebus sibi ad vacandum concessis.

Secundo, existentes in Ciuitate, si tali morbo detinentur, ut ad Chorum ire nequeant, non punctantur, dummodo eodem die Domo non exeat: Vtrum autem morbus sit talis, ut plurimum ipsorum conscientię standum est: aliquando tamen si de aliquo rationabili suspicio esset, quod morbum simulasset, huic iuramentum dari poterit a Vicario Generali ad instantiam Praefecti Chori, vel Punctatorum.

Tertio, existentes extra Ciuitatem, si asserant se morbo fuisse detentos, non punctantur; sed hi antequam punctaturæ recognoscantur, testimonium authenticum cum debita legalitate proferre debent, in quo Medicus cum iuramento affirmet, illum à tali die usque ad talem diem morbo ita laborauisse, ut Choro interesse minimè potuerit.

Quarto, Qui cantant Missam Conuentualem, non punctantur, licet absint à Choro una Hora, tantum verbi

37

verbi gratia, Tertia , quæ præcedit, & quæ subsequitur ipsam Missam Conuentualem, v.g. Sexta : vel ut, magis expedire videbitur Præfecto Chori ob temporis opportunitatem.

Quintò, Qui aliquod Officium exercent in Choro, v. g. Magistri Cæremoniarum , Thuriferarij , &c. non punctantur pro eo solum temporis spatio , quo necessario pro suo Officio abesse coguntur a Choro .

Declaramus autem non solum reliquos omnes absentes, & non legitimè impeditos ex aliquo aliocapite, esse punctandos ; sed etiam hos omnes, qui sequuntur, videlicet .

Qui in Matutino veniunt ad Chorum post Psalmum . *Venite exultemus Domino, &c.* In reliquis autem Horis, post primum Psalmum .

In Missis , post ultimum Kyrie .

Qui recedunt a Choro ante expletum Diuinum Officium , seu prius quam signum detur ab hebdomadario .

Qui aduertens sero se venisse , ac proinde iam esse punctatum, non ingreditur Chorum, punctatur, ac punxitur in duplum .

Postremò omnes illi , quibus pro aliqua transgressione in Synodo imposta est pena pecuniaria : Punctatores tamen in casibus huius Paragraphi non referent delinquentes in Libros Punctaturarum , nisi hoc illis fuerit iniunctum a Vicario nostro Generali , vel a Præfecto Chori in ijs, quæ pertinent ad suum Officium . Quoties vero Punctatores punctare debebunt iussu prædictorum, notabunt specificè causam punctaturæ .

Iam

Iam vero quod spectat ad modum punctandi, circa festa Natalia in si ne anni duo Punctatores eliguntur, unus ab Episcopo, alter à Capitulo, & uterque antequam officio fungi incipiat, de fideliter punctando præstet iuramentum: & deputatus quidem ab Episcopo in manibus Vicarij Generalis, electus vero a Capitulo coram ipso Capitulo.

Uterque etiam Punctator iuxta tempora prescripta superius notet sibi priuatim in singulis Horis, quinam punctari debeant, & quotidie dimisso Choro simul conuenient conferentes inter se quinam punctandi sint: ut punctaturæ in utroque Libro conformes esse possint.

TABELLA PVNCTATVRARVM.

Pro quolibet puncto assignatur Bononinum vnum.

PVNCTATVRAE DIERVM FERIALIVM.

Matutino	—	—	—	Bon. 2.
{ Prima	—	—	—	Bon. 1.
{ Tertia	—	—	—	Bon. 2.
{ Sexta	—	—	—	Bon. 1.
Pro { Missa	—	—	—	Bon. 2.
{ Nona	—	—	—	Bon. 1.
{ Vesperis	—	—	—	Bon. 2.
{ Completorio	—	—	—	Bon. 2.

DOMINICIS, ET FESTIS COMMVNIBVS
INFRA ANNVM.

Maturino	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Prima	—	—	—	—	Bon. 1.
{ Tertia	—	—	—	—	Bon. 4.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 4.
Pro { Sexta	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Nona	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Vesperis	—	—	—	—	Bon. 4.
— { Completorio	—	—	—	—	Bon. 2.

FESTIVITATIBVS SOLEMNIORIBVS.

Maturino	—	—	—	—	Bon. 2.
{ Prima	—	—	—	—	Bon. 1.
{ Tertia	—	—	—	—	Bon. 6.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 6.
Pro { Sexta	—	—	—	—	Bon. 3.
{ Nona	—	—	—	—	Bon. 3.
{ Vesperis	—	—	—	—	Bon. 6.
— { Completorio	—	—	—	—	Bon. 2.

Matutino Festi S. Laurentij	—	—	—	—	Bon. 10.
Matutino Natiuitatis Domini	—	—	—	—	Bon. 20.
Missa in Nocte Natiuitatis	—	—	—	—	Bon. 20.
Pro { Matutinis tenebrarum, pro quolibet	—	—	—	—	Bon. 10.
{ Matutino in commemoratione Defun&t;	—	—	—	—	Bon. 5.
{ Missa	—	—	—	—	Bon. 5.
Proceſſione Sanctissimi Sacraſmenti	—	—	—	—	Bon. 20.
					Alijs

Alijs Process. comprehensa illa Santiss. Sa-
cramenti pro quolibet. - Bon 10.

T I T V L V S X I X.

De Clericis in genere:-

Si quæ de vita, & honestate Clericorum Sacris sunt instituta Canonibus reuocarentur ad vsum, frustra hinc Nobis labor lusiperetur, - ut ad ipsorum mores conformandos hunc titulum poneremus. Verum cogit Nos nonnullorum ignoratio, aliorum obliuio, non paucorum fortasse etiam malitia, vt hoc capite complectamur, & inculcemus quæcunque de vita, & honestate Clericorum, vel Conciliorum Decretis, vel Summorum Pontificum Constitutionibus, vel Prædecessorum nostrorum Statutis præclarè sancita sunt, quo facilius habeantur ad manus, & (quod omnino mandamus) exactis ab omnibus obseruentur, non solum sub pœnis in prædictis iuribus contentis; sed etiam infra scriptis, & alijs nostro, vel Vicarij nostri Generalis iudicio imponendis.

Habitum igitur, & tonsuram Clericalem conspicuam iuxta Constitutionem Sixti Quinti Clerici omnes ferant: Ecclesiæ, cui sunt adscripti, diligenter inseruant: Cincinnos, & comam ne nutriant. Vester non sint viridis, vel rubei coloris, non partitæ, seu discolores, & sint demissæ usque ad talos, excepto itinere, in quo licebit ut breuioribus: tibialia, & caligæ sint coloris honesti, nigri videlicet, vel violacei, vel falkem

saltem subobscuri : crepitæ , & calcei non sint incisi : Anulos , præter eos , quibus iure competit , ob dignitatem , nemo gestet : Cum superpelliceo nemo stet pro foribus Ecclesiæ , vel ad fenestras domorum , vel prope officinas , seu apothecas : Extra Ecclesiam vero nullus incedat superpelliceo indutus , nisi occasione Processionum , vel funerum , vel alterius Ecclesiastici munera , & Officij : Habeti autem Domum propè Ecclesiam conceditur , ut cum superpelliceo eat , atque redeat ; sed tunc recta tendat , neque villa ratione inter eundem consistat . Qui hanc Decreti partem de superpelliceo seruare neglexerit , si quidem sit de corpore Ecclesiæ Cathedralis , amittat ipso iure distributiones unius diei , & a Punctatoribus punctari possit , ac debeat ; si vero aliquis alias Clericus fuerit , trium iuliorum pena toutes quoties mulctetur .

Clericorum incessus sit grauis , & sedatus aspectus modestus in omnibus quidem locis , sed præcipue in Ecclesia . A verbis impudicis , dicterijs , immoderato risu , murmurationibus , susurrationibus , contumelijs , maledictis , periurijs , blasphemij omnino abstineant . Ebrietates , commissationes , imo , & tabernas , excepto itinere , rixas , contentiones , factiones , ludum alearum , taxillorum , foliorum lusoriorum non solum deuitent , sed nec quenquam Domi suæ ludere permittant , neque huiusmodi ludorum spectatores quidem esse præsumant .

Et quonia nihil æquè imminent Clericalis status dignitatem , quam suspicio vanitatis , & intemperantiae , mandamus super hoc , Sacrorum Caponum prohibi-

tiones confirmando, & innouando, vt Clerici nostri
 sint ab his quam alienissimi: Tripudia ergo, saltatio-
 nes, choreas, laruas, publica spectacula non solum
 fugiantur, verum etiam prædictis nullatenus interficiantur;
 Vitent suspectorum hominum conuersationem, in pri-
 mis autem a mulierum consuetudine, & cohabitatio-
 ne abhorreant: nec ullus audeat Domini suæ retinere
 mulierem aliquam, nisi sit illi conjuncta in primo, vel
 secundῳ consanguinitatis gradu: Qui securus fecerit ma-
 nebit ipso iure suspensus, donec tales scemiram Dori-
 mi retinuerit, & alijs poenis pecuniarijs, & etiam Car-
 ceris ad arbitrium punietur. Ancillas nemo habeat, ni-
 si visæ a Nobis, vel Vicario nostro Generali tales iudi-
 centur, cum quo ad ætatem, cum quo ad alia, vt omni
 suspicione vacare merito possint. Insuper statuimus,
 vt hoc ipso beneficio tenendi Ancillas careant illi Cle-
 rici, in quorum Domos ingressæ fuerint quæcunque
 mulieres, sub quouis prætextu, etiam ipsis absentibus,
 vbi non sunt eorundem Clericorum Matres, vel Soror-
 res germanæ.

Et cū sūmopere dedebeat Deo militantes negotijs se-
 cularibus le implicare: abstineant Clerici nostri ab
 omni artificio sordido, & illiberali, à venationibus cla-
 morosis, ab omni specie mercaturq, & negociationis,
 quæ licet in aliquo casu ratione paupertatis videatur
 permitta: censeatur tamen prohibita sub pena Scuto-
 rum quinquaginta, nisi habita prius fuerit licentia ab
 Episcopo. Denique nulla ratione patiantur se adduci,
 vt Iudicis, vel Aduocati, vel Procuratoris, vel Tabel-
 lionis officio fungantur, exceptis casibus luce permisis-

Nul-

Nullum armorum genus Clerici deferant, siue interdiu, siue nocte, in itinere vero, si per loca periculosa iter faciendum sit, arma ferri permittimus, dummodo sclopis, hastaue non utantur, sicut in usitatis.

Domi noctis tempore se continent: quod si quis post secundam noctis horam, nisi praelato lumine, necessitate cogente, deprehensus fuerit, in carcere mandici subemus.

Prædictis Decretis, & pœnis non solum subiacere volumus, & mandamus omnes Clericos habentes Beneficia Ecclesiastica, vel Ordines Sacros; sed etiam omnes illos, qui habentes pensiones tenentur iuxta Constitutionem Sixti Quinti ferre habitum, & tonsuram: & præterea Clericos constitutos in Ordinibus minoribus, qui alicui Ecclesia sunt adscripti, & uti volunt priuilegio Fori, & Canonis.

T I T V L V S X X.

De Clericis habentibus Beneficia Ecclesiastica.

PRÆTER ea, quæ de Clericis generatim dicta sunt, meminerint habentes Beneficia Ecclesiastica, tam Simplicia, quam Curata, teneri le de iure ad non percipiendos fractus ante Bullas expeditas, & realem Beneficiorum possessionem acceptam: Admittendam Fidei professionem, si Beneficia sint curata, vel Dignitates, aut Canonicatus in Ecclesia Cathedrali, vel Collegiata: Ad soluendum annatas, & Cathedraticum de iure, vel Conuetudine receptum: Ad horas Canonicas

cas recitandas, saltem priuatim, licet fortasse non in Choro: Ad res Ecclesiarum non alienandas: Ad soluendas pensiones, si quę forte impositae sint. Ad fructus Beneficiorum honeste, & laudabiliter expendendos. Qui in prædictorum aliquo deliquerit, præter penas in Iure contentas, arbitrio nostro, vel Vicarij nostri Generalis punietur.

Statuitus, ut in posterum non fiant locationes Bonorum immobilium Ecclesiarum anticipatis solutionibus in præiudicium Successorum, exceptis locationibus Domorum, in quibus, iuxta consuetudinem, pensionem unius semestris tantum anticipatam permittimus: Neque locationes eorundem Bonorum, & multò minus concessiones in emphiteusim fieri possint propinquis, aut patronis, aut cessionarijs, vel alio modo coniunctis, nisi nos aliter faciendum esse iudicauerimus pro Ecclesiarum utilitate: & quamuis faciendarum talium concessionum, seu locationum a Sede Apostolica licentia impetrata fuerit: prohibemus tamen executioni mandari prius, quam prædictæ licentiae fuerint Vicario nostro Generali præsentatae, & registratae, in Cancellaria Episcopali: Si contrarium attentatum fuerit, declaramus eiusmodi locationes, & concessiones nullas esse, & inutilidas, & transgressores incidere volumus in penas omnes statutas in Iure contra alienantes Bonarum Ecclesiarum.

Et quia animaduertimus ex emptione Censuum maximum damnum insertri Beneficijs, & Locis prijs, prohibemus ne in posterum pecuniae, quæ ex quavis causa, vel occasione inuestiri debebunt, aliter quam in

Bonis

Bonis stabilibus, vel in locis Montium inuestiantur: nisi forte agatur cum alijs locis pijs, vel Vniuersitatibus, a quibus Census emi non prohibemus.

Vt Bonorum Ecclesiasticorum , & Iurium Ecclesiarum conseruationi consulatur , & facilius habeatur notitia onerum , quæ singulis Ecclesijs incumbunt: mandamus. vt intra tres menses, a Synodi celebratione, omnes Beneficiati teneantur construere in Sacristia , vel in aliqua parte Ecclesiæ Archiuum bene munitum, cuius claves , in casu grauis infirmitatis, consignari debeant Vicario nostro Generali, vel foraneo , vel antiquiori Clerico loci ; nullo vero modo Consanguineis, vel affinibus ægrotantis : & morte subsecuta Claves ipsæ tradantur Oeconomo designando , vel Successori: In quo Archiuio, aut in pluribus Codicibus, aut in uno notentur omnia infra scripta .

- 1 Bona stabilia, & Census Ecclesiæ :
- 2 Bona mobilia , & utensilia spectantia ad Ecclesiam.
- 3 Instrumenta , Apodissæ, & Contractus .
- 4 Solutiones onerum Cameralium , vel Episcopaliū, tam ordinariorum , quam extraordinariorum , pensionum, & Canonum .
- 5 Decreta Synodalia , & visitationum .
- 6 Missæ , anniversaria officia , & alia onera annexa Ecclesiæ .
- 7 Indulgenciarum, priuilegia , vniiones , & iura quæcunque ad Ecclesiam spectantia .
- 8 Memoria Consecrationis Ecclesiæ , vel Dedicacionis.

9. Inuentarium Sacrarum Reliquiarum, si adsint.

Mandamus autem, ut exemplum omnium supradictorum omnes infra sex menses deferre debeant ad Cancellariam Episcopalem, sub pena amissionis dimidiæ partis fructuum vnius anni, nisi causas legitimas attulerint, quo minus paruerint:

T I T V L V S X X I.

De Conferentia Casuum Conscientiae.

Conueniant Parochi, & alij de Clero bis in mensis coram Vicario foraneo ad habendam conferentiam Casuum Conscientiæ, iuxta formam inferius traditam à Nobis: qua absoluta, remotis alijs Clericis, Parochi simul conferant de omnibus, quæ ad maiorem Dei gloriam, & Animarum suarum salutem expedire videbuntur, quæ si grauiora fuerint, quam ut per iplos diffiniri possint, ea ad Nos, vel Vicarium nostrum Generalem deferant.

*Forma Collationis Casuum Conscientiae coram Vicariis
foraneis habenda.*

Vicarius foraneus tanquam Praeses Collationum Casuum Conscientiæ lessionibus singulis in albo proponet in loco cogendarum Collationum duos Casus Conscientiæ discutiendos in sequenti lessione, vnicuique Casu subiect nomen vnius, qui sic præmonitus illum reserre, suam opinionem primus ponere, & difficult-

cultatibus, quę ab alijs circa eundem Casum propo-
nentur, respondere teneatur: denotabitq; Vicarius præ-
fatus in eodem albo locum, mensem, diem, & horam
futuræ Collationis, ut tempore intermedio singuli se
valeant præparare. Die condicta, omnibus congrega-
tis, & genuflexis; Præses recitat collectam: *Actiones no-
stras quesumus Domine, &c.* in fine omnes respondeant:
Amen. Deinde surgentes sedebunt hinc, inde in capite,
in medio omnium Vicarius foraneus præsidebit, habēs
ante Sedem suam mensam aliquam paruam, cum ho-
rologio, & campanula, qua signum detur initij, & fi-
nis Collationis, vel silentium aliquando nimis prolixis,
imponatur. Tunc Præside iubente, primus Casus a præ-
monito explicabitur, ille suam sententiam dicet, ratio-
nibus confirmabit, & contraria, si quæ occurrait, di-
luerit. Deinde singuli per ordinem quid de illo Casu
sentiant respondebunt. Quibus omnibus auditis, Præ-
ses ex his, quæ ab omnibus dicta fuerint, colligeret, &
determinabit sententiam tutiorem, & probabiliorem.

Eodem ordine secundum postea Casum excutiant.

Hoc acto Præses admonebit, si quis dubiū aliquod,
siue circa præmissos Casus, siue alias, habet, in medium
proferat, vnuſq; ex duobus præmonitis, Præside annuen-
te, respondeat: ipso tandem Præside, quid sentiendum
videatur, edocente. Singulis sessionibus tempus vnius
saltē horæ insument.

Sic terminata Collatione, Præses diem futurę Collationis indicet. Postremq; omnes denuo genuflectant,
dato a Præside signo, ipse tunc recitat collectam:
Agimus tibi gratias Omnipotens Deus, &c. omnesque re-
spon-

spondeant : Amen .

Animaduertat Præses , vt Casus in albo prescribendos , non vagè , seu fortuito eligat ; sed eandem quadripartitam materiam , quantum fieri poterit prosequendo . Primo siquidem anno proponentur ex materia de Sacramentis , tam in genere , quam in specie . Secundo anno , ex materia de Censuris Ecclesiasticis , & Irregularitatibus desumantur . Tertio anno , ex Preceptis Decalogi , & Sanctæ Matris Ecclesiæ . Quarto demum anno , ex materia de Iustitia , & Iure , scilicet de obligatione restituendi , de Contractibus , & Testamentis , de Beneficijs , & annexis obligationibus . Poterit tamen si aliquis Casus interdum de facto acciderit discussione dignus , illum in albo proponere in collatione ventilandum , intermissa tantisper materia consueta . Præmonendorum quoqueordo , & series obseruetur , vt singulis per circulum , turnum idem munus imponatur .

T I T V L V S X X I I .

De Societatibus Laicorum .

IN primis omnibus Confraternitatibus , tam Ciuitatis , quam Diœcesis præcipimus , vt infra mensem , ab huius Decreti publicatione , deferant ad Nos , vel Vicarium nostrum Generalem Libros Constitutionum , seu Regularum , seu Decretorum , & Ordinationum , quibus unaquæque regitur , & gubernatur : vt constare possit , an aliquid mutandum , addendum , vel detra-

detrahendum sit: quod si **Officiales** id prestare neglexerint, praeter Officij priuationem, arbitrio nostro, vel Vicarij nostri Geueralis seuerè punientur.

Priores, Syndici, Conseruatores, cæteriq; Officiales extracti, antequam ad Officia, & administrationem admittantur, coram Nobis (in Ciuitate quidem) vel Nobis absentibus, coram nostro Vicario Generali; in Diœcesi vero coram Vicarijs foraneis compareant ad suscipiendum iuramentum de fideliter administrando, & suis loco, & tempore reddenda ratione administrationis. Hortamurq; eosdem in Domino, ut eiusmodi iuramento prestito, mane, antequam incipiunt administrare, premissa Sacramentali Confessione, simul omnes Officiales co^mmunicent.

Non possint eleemosynas solitas pro libito erogare; sed siant schedulæ per Cancellarium Confraternitatis, in quibus describatur quid, quantum, quibus personis, erogandum sit, & ipsæ schedulæ per vnum ex Prioribus subscribantur, & alter imprimat sigillum Confraternitatis: & ne generetur confusio, registrentur in Libro secundum tempus, quo fuerunt factæ ordine successivo.

Habeant librum Actorum, in quo quicquid ab ijs, qui magistratum gerunt, aut in communi Consilio decernitur, per Societatis Scribam notetur, addito anno, mense, & die, quo, quidq; decretum fuerit. Item librum habeant, in quo scribantur quæ donata, obligataq; Societati erunt:

G die

die pariter addito , ut supra .

In alium librum Legata Sodalitatis , Legatorumq; onera , & omnes præterea sumptus ordinarios , tam qui in Diuinum Sacrificium , resq; alias sacras , quam qui in necessarias elemosynas fiunt , referantur .

Postremò proprio quoque libro describi Bona omnia immobilia , Iura , & Actiones , nec non mobilium , & singularum rerum Inuentarium fieri , præcipimus .

Initio cuiuslibet anni computa generalia totius anni decursi reddantur , in Ciuitate quidem coram Vicario nostro Generali , vel ab eo deputato ; in Dicēesi vero , coram Vicario foraneo , interuenientibus duabus electis à toto corpore Confraternitatis , & primo Officiali eiusdem : Reperi autem debitores Confraternitatis non possint admitti ad villam compositionem , absq; nostra licentia , sed concessa , si videbitur , competenti dilatione , cogantur ad effectualem solutionem . Quod si Priors , seu alij Officiales admiserint eos ad compositionem , vel dilationem incompetentem concesserint , vel fecerint Instrumentorum nouationes ; teneantur satisfacere de proprio , perinde ac si ab initio in solidum obligati fuissent .

Qui administrauerunt Bona Confraternitatis , & computa non reddiderunt , non possint extrahi ad alia Officia : & si extrahantur non possint administrare , nisi prius computa reddiderint , & effectu a-

51

festualiter totum debitum soluerint . Et nihil hominus, quia fortasse aliqui debitores ob debita non soluenda, non curarent Officia , & administratio-nes : tunc , & eo casu concedatur eis , cum nostro tamen consensu , competens aliqua dilatio , qua elapsa, cogantur omnibus legitimis remedijis solurre , & adimplere omnia , ad quæ de Iure tenentur .

Non possint Officiales , nec tota Confraternitas simul , imponere Census , & obligare Bona eiusdem ob quamlibet urgenteim necessitatem , nisi à Nobis , vel , Nobis absentibus , à nostro Vicario Generali habita fuerit licentia . Obseruent quæ de emptione Censuum statuimus supra Titulo xx. *De Clericis habentibus Beneficia Ecclesiastica* !

Insuper si qua Confraternitas habeat montem grani , teneantur Deputati distributionem illius facere bis, singulis annis , primò circa festa Nativitatis Domini ; secundò circa Pascha Resurrectionis: & debeant effectuè exigere mutuatum per totum mensem Augusti : nec ullo modo possint renouare Instrumenta cum debitoribus . Quod si adhuc Confratres granum sibi mutuatum restituere neglexerint per totum dictum mensem , eiusmodi subli-dio per duos annos careant , & nihil hominus ad restituendum debitum compellantur .

Depositarios non admittant , nisi cum obliga-tione , & cautione reddendi rationem de proprio, tam exactorum , quam non exactorum .

Bulletæ , vel schedulæ registrantur in libro

ordine successivo , & non soluantur , nisi Confrat-
teritatis sigillo , & subscriptione duorum ex Prio-
ribus muniti fuerint .

Nemo ex Confratribus induitus habitu Sodalita-
tis arma cuiusvis generis deferat , sub pena etiam
corporali arbitrio nostro infligenda , iuxta qualia-
tem armorum , quæ detulerit .

Teneantur Scribæ , vel Cancellarij Societatum
hæc Decreta infra mensem comparare , & Societa-
tibus suis in prima Congregatione intimare , & in
loco quo Sodales conueniunt continere , ut publis-
cè omnibus pateant .

T I T U L U S X X I I .

De pijs Reliclis manifestandis.

NE piæ decedentium voluntates suo frusten-
tur effectu , omnibus , & singulis Notarijs ,
Cancellarijs , & quocunque vocentur nomine , di-
strictè præcipimus , & mandamus , ut singulis annis
per totum mensem Decembris deferant ad Cancella-
riam Episcopalem copias simplices omnium Re-
lictorum ad pias causas , dc quibus ipsi rogati fue-
rint : quod si deferre omiserint , volumus , ipso facto ,
eos Excommunicationi , absque alia declaratione , in-
currendæ , subiacere .

Quæ vero Legata pia ad Episcopum delata fue-
rint , Cancellarius Episcopalis in librum , ad hunc
volum

vsum comparatum, referet omnia : ne temporis longinquitate è memoria dilabantur.

Ecce ne aliquem excuset ignorantia, Parochis omnibus, & singulis præcipimus, ut Decretum hoc de Legatis pijs ter, aut bis, ad minimum, quotannis Populo promulgent.

TITVLVS XXIII.

De profanis adificijs Sacras AEdes contingentibus.

Si AEdificium aliquod Laicorum Sacras AEdes, aut Oratorium contingens Episcopus animaduerterit, studeat cognoscere quo Iure, ac potestate huiusmodi AEdificium fuerit constructum: quod nisi bono Iure adificatum fuerit, dirui iubeat; At si æquo Iure constructum agnoverit, sed sordidis usibus destinatum, veluti Lanienæ, Officinæ Ferrariæ, barbitonoriæ, & huius generis sordibus, ad honestiorem, atque decentiorem vsum conuertet, immundicias, sordesque, quas ibi repererit, omnes amouendo.

TITVLVS XXV.

De reuerentia debita Ecclesijs, & locis sacris.

CAUEANT cuiusq; sint ordinis Clerici ne exules homines, facinorosos, criminosos, æreq; alieno

no grauatos , ad ipsorum loca Sacra,tanquam ad Asylum confugientes, recipient. Si autem horum aliquis, inscijs, vel inuitis Clericis,in huiusmodi loca se se re-cepit , Episcopus statim hac de re certior fiat , qui (salua Ecclesiae immunitate) quæ opportuniora fue-rint , remedia adhibebit .

T I T V L V S X X V I .

De Meretricibus .

Quoniam non ignoramus, quorū malorum cau-sas sēpiissimè præbuerint meritorię Mulieres in publica Diuersoria susceptæ: Cauponibꝫ omnibusque publica Diuersoria ad suscipiendo s. hospites colentibus, præcipimus ne vlo pacto Mere-tricibus in suis Hospitijs diuersari, commorariq; per-mittant ; itineris autem gratia, non tamen ultra vni-cum diem, suscipi posse concedimus : Qui secus fe-cerit, meritas poenas arbitrio nostro luet .

Monentur Parochi , vt statim ac Domum re-dierint , inter Missarum solemnia, quām bre-uissimè potuerint, populum certiorent de ijs Ordinationibus, quæ ad ipsum pertinent : quod si commo-dè una vice omnia referre non possint , omissa in sequentibus referuent .

Hactenus Decreta Reformationis toti Ciuitati , ac
Diœcesi communia; que cum per me Notarium in-
frascriptum alta, & intelligibili voce perlecta fuissent, om-
nesq; respondissens sibi placere ; ab Eminentiss. & Reue-
rendiss. Domino Cardinali Episcopo deputati , ac nominati
sunt sequentes Officiales .

Examinatores Synodales .

Admodum RR. DD.

Ioannes Carolus Nardinus Archidiaconus I. V.D.

Petrus Roncettus Archipresbyter ,

Petrus Paulus Ceccosauus Canonicus I. V. D.

Tiberius Crucius Canonicus , & Theologus Ca-
thedralis .

Nemesius Cincius Canonicus I. V. D.

RR. DD.

Petrus Paulus Marina Præpositus Collegiatæ Sub-
lacen .

Ioannes Maria Saluatus Archipresbyter Anticuli .

I. V. D.

Petrus Buttafocuſ Archipresbyter Montis Celij .

I. V. D.

SVcessiuè DD. Examinatores Synodales supra-
dicti iurauerunt, tactis Sanctis Euangelijs, in ma-
nibus Eminentiaz Suc, se se mandatum sibi Exam-
inatorum munus fideliter, atq; integrè, omni priuato
studio , affectuque posthabito , ex Tridentini Con-
cilij præscripto executuros .

Admodum RR. DD.

Ioannes Carolus Nardinus Archidiaconus. I. V. D.

Petrus Roncettus Archipresbyter

Petrus Paulus Ceccosauus Canonicus. I. V. D.

Tiberius Crucius Canonicus, & Theologus Ca-
thedralis.

Nemesius Cincius Canonicus. I. V. D.

RR. DD. Vicarij Foranei.

Petrus Páulus Marina Præpositus Collegiátæ Subla cí
qui habeat

Sublacum,

Cerbariam.

Cameratam,

Augustam,

Maranum,

Roccam Medij,

Roccam S. Stephani,

Cerretum,

Ieranum,

Roccam Cantaranam,

Cantaratum.

Ioannes AEGYPTIUS Præpositus Terra Vicouarij, qui
qui habeat

Vicouarium,

Roccam Iuuenem,

Licentiam ,
Ciuitellam ,
Cantalupum ,
Cicilianum ,
Castrum Madamæ ,
Castrum Sambuci .

A
Ioannes Maria Saluatus Archipresbyter Anticuli , qui
habeat

Anticulum ,
Rubianum ,
Saracinescum ,
Scarpam .

Gentilis Rocchinus Archipresbyter Riui frigidi , qui
habeat

Rium frigidum ,
Vallem frigidam ,
Viuarium ,
Terram Arsularum ,
Percilium .

Benedictus Factorius Archipresbyter Poli , qui habeat
Polum .

Guadagnolum ,
Casam Corbulam ,
Sanctum Gregorium .

Britius Natalitius de Monte Celio , qui habeat
Montem Celium ,
Sanctum Polum ,
Castrum S. Angeli in Monte Patulo .

Acta fuere supradicta Tibure in Aula Palatij Episcopalis, ob fabrica Cathedralis impedimentum, præsentibus Adriodum R.R. DD. Vito Venerio de Recinetto, & Francisco Sinibaldo de Sancto Elpidio ad mare Firmanæ Diæcessis, Eminentiss. Episcopi prædicti, familiaribus, Testibus ad prædicta specialiter habitis, vocatis, atq; rogatis. Anno Domini Millesimo, Sexcentesimo, Trigesimo sexto, Indictione quarta, Die decima octaua Decembris; Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Urbani Diuina prouidentia Pape Octavi, Anno decimo quarto.

Ego Ioannes Franciscus Capitostus de Monte Octeno Firmanæ Diæcessis Apostolica, & Imperiali auctoritate Notarius, Curiæ Episcopalis Tiburis Cancellarius, de præmissis rogatus, præsens publicum Actorum Synodi Instrumentum subscrispsi, & publicauui. Salua, &c.

F I N I S.

